

Ingavonati telefon

Ingavonat fogalma: Az ingavonat (más néven ingajárat), egy vasúti viszonylaton mindkét irányban változatlan összeállításban közlekedő vonat. Olyan személyszállító-, illetve szerelvényvonat, melynél a mozdony az egyik irányban hátul, a másikban elől működik. Ha a mozdony hátul működik, akkor a mozdonyvezető a vonat elején lévő vezérlőkocsi vezetőállásán végez szolgálatot és vezérlő berendezéssel működteti a hátul levő mozdonyt. Előnye a rövid fordulási idő, és a rövid vágányfoglaltság. A tolatási műveletek elmaradásával, csökken a fordulóállomáson a tartózkodási idő is.

A vezérlőkocsi fogalma: A vezérlőkocsi, a hátul működő mozdonnyal közlekedő személyszállító- és szerelvényvonatként közlekedő ingavonatok mozdonyának távvezérlésére alkalmas, vezetőállással rendelkező vasúti személyszállító kocsi. Ingavonatoknál a vonat egyik végére a szerelvényt továbbító mozdonyt, a másik végére a vezérlőkocsit sorolják.

Ingavonati rendszer története:

A MÁV az 1950-es évek végén és a '60-as évek elején az ingavonati rendszerrel hazánkban új, addig még ismeretlen vonat összeállítást hozott létre.

Az új, korszerűbb vezérlőkocsik szolgálatba állításával úgynevezett egységes szerelvények voltak képezhetőek, amelynek előnyei a fent említett rövid fordulási idő, és a rövid vágányfoglaltság. Az új szerelvény összeállítási rend, hamar elnyerte az utazóközönség tetszését.

Ebben az időben a MÁV meghatározó vontató járműállományát a gőzmozdonyok biztosították. A különböző vasútvonalakra, mindig az azokhoz megfelelő kivitelű mozdonyokat állították forgalomba.

A MÁV az akkori gőzmozdonyosorozatai közül három típust jelölt ki, melyeken végrehajtották az ingavonati közlekedéshez szükséges átalakítási munkálatokat. A három kijelölt gőzmozdonyosorozat a következő volt: 324-es, 411-es és a méltán legendás 424-es sorozat.

A gőzmozdonyokhoz a szén és víz adagolását, a mozdonyvezető és a másik mozdonyban tartózkodó figyelő vezérlő, az ingavonati készülék segítségével egyeztette.

A telefon a menet közben felmerülő problémáknak a megbeszélésére is szolgált. Kezdetben a kocsikat összekötő telefonvezetékek csatlakozóival sok probléma volt.

A MÁV a dízelmozdonyok megjelenésével, valamint a további járműfejlesztéseknek köszönhetően, fokozatosan elkezdte kibővíteni az ingavonati rendszerrel használt mozdonyok körét.

A vasút néhány új M40-es sorozatú dízelmozdonyt is átalakított az ingavonati rendszerhez. Az M40-es dízelmozdonyoknál a kezdeti időkben a központi vezérlés még nem volt megoldott, így ezekben a mozdonyokban is a mozdonyvezető és a figyelő vezérlő részére ingavonati telefont rendszeresítettek.

A MÁV a fokozatos fejlesztések hatására, a korábbi 324-es, 411-es, 424-es és M40-es ingavonati rendszerben közlekedő mozdonyokat, folyamatosan az új kor igényeinek megfelelően átalakította át.

Az új távvezérléssel felszerelt dízel és villanymozdonyok megjelenésével, ezek a telefonok fokozatos kivonásra kerültek. Használatban jelenleg ilyen készülék nem található.

A telefonkészülék tulajdonságai:

Ingavonati telefonkészülék
1964-ből

A telefon egy öntvény házas, 2 db. lapos elemmel működő LB típusú készülék volt, mely egy bakelit kézibeszélővel volt felszerelve. Az egymás felcsengetésre használatos gomb, a készülék házában volt elhelyezve. A bakelit kézibeszélő közepén megtalálható gomb lenyomásával tudott a vasúti személyzet beszélni egymással. Beszéd közben a gombot folyamatosan nyomva kellett tartani.

Készítette: Sebestyén Bence
www.ertekmentes.hu

Készült: 2015.07.24.-én

Forrásjegyzék:

>> A www.telefonmuzeum.hu honlapján található Nehéz György írása alapján.

>> Műszaki könyvkiadó, Vasúti Lexikon 1984. 333. oldal